

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/198/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616206237
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5616206237.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú H. Č., nar. X. X. XXXX, v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa matky J. E., nar. XX. X. XXXX, bytom P. XXX/XX, A. E., a otca H. Č., nar. X. X. XXXX, bytom F. X. I.A. XXXX/XX, A. E., zastúpeného JUDr. Dušanom Jančim, advokátom so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 223 938, v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností - osobnej striedavej starostlivosti o maloletú, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 5. 9. 2016 navrhla matka maloletej, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/55/2014 - 84 zo dňa 10. 6. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/46/2015 zo dňa 29. 9. 2015, ktorým bola maloletá H. Č. zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Zmenu rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej navrhla tak, že maloletá H. bude zverená do výlučnej osobnej starostlivosti matky J. E., otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej sumou 150,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Úpravu styku otca s maloletou navrhla matka tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletou H. každý páry vikend v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každú stredu v mesiaci v čase od vyzdvihnutia si maloletej zo školského zariadenia do 18.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 23. 12. od 9.00 hod. do 26. 12. do 17.00 hod., každý páry kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 29. 12. od 17.00 hod. do 1. 1. do 17.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od piatka od 17.00 hod. do pondelka do 17.00 hod., každý rok počas letných prázdnin od 30. 6. od 17.00 hod. do 14. 7. do 17.00 hod., od 15. 8. od 17.00 hod. do 28. 8. do 17.00 hod. Ďalej navrhla matka, aby odovzdávanie maloletej sa konalo vždy na adrese trvalého bydliska toho rodiča, ktorému končí doba osobnej starostlivosti o maloletú, v prípade školského vyučovania alebo krúžkovej aktivity by bolo miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa škola, ktorú dieťa aktuálne navštevuje, alebo zariadenie, ktoré aktuálne navštevuje a v ktorom sa v určenom čase zdržiava. Rodičia maloletej sa budú vždy informovať o zdravotnom stave maloletej.

2. Návrh odôvodnila matka tým, že od samotného začiatku striedavej osobnej starostlivosti celá starostlivosť o dcéru pripadla na starú matku maloletej z otcovej strany, a nie na otca. Nedodržanie pravidiel a dohody pri striedavej osobnej starostlivosti sa prejavilo aj pri odovzdávaní dieťaťa po týždni strávenom u matky, nakoľko dcéru odovzdala starej matke, keďže otec maloletej nebol doma. Táto situácia nastala opakovane, avšak otec len jedenkrát o takéto odovzdanie maloletej požiadal sms

správou. Ďalej v návrhu matka uviedla, že nakoľko v rámci striedavej osobnej starostlivosti nebolo určené výživné, s otcom dieťaťa sa dohodli, že školné a stravu za materskú školu budú platiť každý druhý mesiac. Otec maloletej bol pravidelne upozorňovaný na nedodržiavanie termínov, napr. v platení za stravu, za voľnočasové aktivity, krúžky a pod. Otec nevedie dcéru ku opakujúcim sa aktivitám, nebuduje jej predstavivosť o dni a čase, aby aj ona sama vedela, kedy má dané krúžky. Je nedôsledný vo výchovnom pôsobení na dcéru, nemá u neho hranice, dovolí jej všetko čo chce, nevedie ju k samostatnosti, nemá pravidelný režim, dáva jej na výber, a preto po návrate od otca k matke má problémy so sebaovládaním. Striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletú sa ani po uplynutí pár mesiacov neosvedčila, pričom aj stará matka maloletej z otcovej strany je toho názoru, že striedavá starostlivosť nie je v súčasnej dobe vhodná, nakoľko zo strany otca nie je vykonávaná dostatočne.

3. Súd vo veci samej vykonal dňa 27. 4. 2017 pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili matka a otec maloletej, právny zástupca otca a zástupkyňa kolízneho opatrovníka. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, a to návrhom na začatie konania, uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka, lustráciou v evidencii Sociálnej poisťovne, lustráciou v registri obyvateľov, s potvrdením o evidencii uchádzačov o zamestnanie otca, potvrdením o poberaní dávok v hmotnej núdzi, potvrdením o poberaní prídavkov na dieťa, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že matka nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, pracovným posudkom a potvrdením o príjme matky, správou zo šetrenia pomerov v rodine maloletej, záznamom z telefonického rozhovoru zo dňa 4. 11. 2016 medzi Základnou školou J. Kráľa Liptovský Mikuláš a kolíznym opatrovníkom maloletej, vyhodnotením poradensko-psychologického procesu, vyhodnotením plánu sociálnej práce za obdobie november 2015 - apríl 2016, vyhodnotením poradenskopsychologického procesu a sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, úradným záznamom zo dňa 30. 8. 2016 o konzultácii psychologičky H.. A. s rodičmi maloletej za prítomnosti dieťaťa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, vyhodnotením plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, úradným záznamom zo dňa 3. 11. 2016 o priebehu konzultácii s rodičmi maloletej a spolupráce s referátom poradensko-psychologických služieb, vyhodnotením plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou a vyhodnotením plánu výkonu výchovného opatrenia za obdobie od 6. 9. 2016 do 14. 11. 2016, úradným záznamom zo dňa 9. 1. 2017 o spolupráci rodičov maloletej a priebehu konzultácii s nimi na referáte poradensko-psychologických služieb, vyhodnotením plánu sociálnej práce za obdobie od 7. 11. 2016 do 5. 1. 2017, vyhodnotením plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou za obdobie od 9. 1. 2017 do 7. 3. 2017, vyjadrením matky maloletej zo dňa 22. 3. 2017, vyhodnotením plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou a vyhodnotením plánu výkonu výchovného opatrenia, obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/55/2014, 8P/24/2014, 6P/19/2013, 7P/53/2011.

4. Matka sa na pojednávaní vyjadrila, že v návrhu na začatie konania pôvodne navrhla, aby sa otec stretával s dcérou vždy každý páry víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., atď., ale s odstupom času prehodnotila svoj návrh a teraz navrhla, aby sa otec stretával s dcérou tak, že by si ju prevzal každý druhý týždeň popoludní v škole, a potom by ju doviedol po víkende v pondelok ráno do školy, s tým, že matka by si ju prevzala v škole popoludní po skončení vyučovania. Dcéra sa vyjadrila, že by sa chcela stretávať s otcom každý víkend, a bolo by dobré, keby mohli byť spolu, ale ony dve majú spoločné aktivity, preto navrhla stretávanie s otcom každý druhý týždeň. Stále pretrváva situácia, kedy sa venuje dcére viac stará mama, než otec. Odvtedy, ako sa vedie toto konanie, tak asi týždeň pred pojednávaním sa otec začal intenzívnejšie venovať maloletej, čo aj ona sama potvrdila a tešila sa, že sa s ňou otec učil. Podľa nej, dcére sa treba venovať pri príprave do školy, pretože prvák si to vyžaduje, dcéra na začiatku školského roka dosť vymeškala, preto bolo potrebné dobiehať učivo. Od nej vie, že sa s ňou učieva stará mama. Keď sa s ňou začal učiť otec, končilo to tak, že po nej začal kričať, ona plakala, a v nejakých intervaloch sa vždy s ňou zase učí stará mama. Dcéra jej tiež vravela, že všetky voľnočasové aktivity s ňou vykonávala stará mama, otec leží na gauči a pozerá televízor. Netvrdí, že sa otec dcére nevenuje cez víkend, a že by nemali nejaké spoločné aktivity a nešli napr. na výlet, ale toto sa týka len toho víkendu. V týždni, keď bola dcéra v osobnej starostlivosti u otca a bola chorá, staral sa o ňu so svojou matkou, a keď bola chorá v tom týždni, keď bola v osobnej starostlivosti matky, starala sa o ňu ona so svojou mamou. Keď bola v práci, starala sa o dcéru jej mama, prišla vtedy ku nim domov. Podľa nej, striedavá starostlivosť neplní svoj účel. Nevie sa vyjadriť, akým spôsobom sa dcéra učí, keď je u otca. Nevie, či je jednotná príprava, alebo nie je, psychológovia odporučili, aby príprava na vyučovanie bola jednotná. Keď je dcéra u otca, stáva sa že jej telefonuje, je smutná a chce, aby jej mama čítala rozprávky, otec ju nezvláda. Ona sa ju vtedy snaží rozptýliť. Keď je dcéra u nej, tiež voláva s otcom, ale nedožaduje sa toho. Podľa matky, dcéra nemá taký režim, aký by mala mať u

otca. Netvrdí, že počas starostlivosti u otca nemá žiadny režim, vie, kedy má ísť spať, vie, kedy sa má učiť, ale nemá vytýčené nijaké mantinely. Uviedla, že nemá prostriedky na znalca a z predchádzajúceho znaleckého dokazovania vyplynulo len to, že u matky je vytvorené vhodnejšie výchovné prostredie. Otec nevykazuje takú samostatnosť, pričom ona je úplným opakom v starostlivosti o maloletú. S dcérou sa o veci rozprávala, ale ona si nevie predstaviť, čo to znamená päť dní a dva dni, dva dni a päť dní. Ona sa jej to snažila všetko vysvetliť, podľa nej, dcéra už tomu rozumie, keď povedala, že chce byť s otcom dva dni, a päť dní bude u nej. Chcela by byť s otcom cez víkend každý týždeň. Ona (matka) by s ňou však rada trávila aspoň každý druhý víkend, majú spoločné záujmy.

5. Na doplňujúce otázky matka uviedla, že niekedy sa stane, že na dcéru zvýši hlas, zakričí, ale stalo sa to možno 2 - 3x, výnimočne. Chce, aby z nej vyrástol normálny vzdelaný človek. Myslí si, že aj otec to chce, ale pýta sa, čo pre to robí? Keď bola dcéra chorá a bola vtedy u otca, matka tam bola viackrát, aj otcova mama, a táto jej povedala, že matka jej chýba, a z jej vyjadrenia vydedukovala, že striedavá starostlivosť neplní svoj účel. Ona (matka) stále pracuje u zamestnávateľa Verex. Na staršieho syna dostáva výživné v sume 100,- eur mesačne pravidelne. Poberá tiež prídavky na dve deti. Syn nepoberá žiadne sociálne ani prospechové štipendium. Za byt, elektrinu, plyn, daň, smeti, internet platí 225,- eur mesačne. Platí úver v sume 177,- eur mesačne, čerpaný ako hypotekárny úver na chalupu, ktorá je v jej vlastníctve. Za telefóny seba a synovi platí 50,- eur mesačne. Jej investičné životné poistenie stojí 50,- eur mesačne. Synovi platí za poisťku 20,- eur mesačne. Dcére platím takú istú poisťku v sume 25,- eur mesačne. Vlastní osobné motorové vozidlo Toyota Corolla, rok výroby 2011, nadobudla ho za sumu 4.000,- eur. Náklady naň predstavujú cca 80,- eur mesačne, v čom je cena za benzín a opravy. Za PZP platí ročne 55,- eur. Keď jej zvýšia prostriedky, ukladá si šetrenie v sume 30,- eur mesačne. Strava dcéry stojí v škole cca 20,- eur mesačne, strava doma 80,- eur mesačne, oblečenie a obuv pre ňu 30,- eur mesačne. Drogéria, lieky, vitamíny na dcéru stoja cca 10,- eur mesačne. Výtvarná v ZUŠ stojí 42,- eur polročne. Za akcie v rámci základnej školy: divadlo, kino, návšteva galérie, platí 5,- eur mesačne. Voľnočasové aktivity, t. z. lyžovanie, plávanie, bicyklovanie, korčuľovanie, kino, divadielko, a pod. platí cca 20,- eur mesačne. Bežné výdavky do školy sú cca 8,- eur mesačne. Dcéra je zdravá, navštevuje očného lekára, predpísal jej okuliare, zaplatila za ne 90,- eur, spoločne s otcom, na polovicu. Čo sa týka oblečenia, obuvi a stravy v škole, na to jej prispieva otec polovicou, posíla jej peniaze na účet. Na krúžok jej prispieva polovičnou úhradou, na ostatné voľnočasové aktivity nie. Na začiatku školského roka, keď mala zvýšené výdavky, kupovala napr. aktovku a iné, jej otec po dvoch mesiacoch na to prispel.

6. Súd vykonal dokazovanie aj vyluchom otca maloletej, ktorý vyjadril nesúhlas s návrhom matky, čo sa týka striedavej starostlivosti, aj výživného. Podľa neho, všetko, čo uviedla matka, bolo buď vytrhnuté z kontextu, alebo je to čisté klamstvo. V čase, keď je dcéra u matky, on jej nemôže volať pretože matka mu nezodvihne telefón. Vtedy, keď dcéra plakala a volala mame, bolo to tak, že matka jej sľúbila, že príde z práce za ňou, že jej prečíta rozprávku, ale neprišla, až potom volala neskôr, že nemôže prísť. Keď jej dcéra volala, nezdvihla hneď telefón, ale zavolala až neskôr. On nemá problém s tým, aby prišla matka k nemu domov, porozprávala sa s dcérou alebo jej prečítala rozprávku, pretože vie, že to je v prospech dcéry, a takisto, keď vidí na nej, že je smutná, sám jej dá do ruky telefón a povie jej, aby zavolala mame. Stalo sa pritom asi len 3 - 4 krát, že jej bolo smutno, bolo to dávnejšie, a plakala len raz. Keď jej je smutno, snaží sa ju upokojiť a vymyslieť nejaký program. K tvrdeniam matky, že on leží na gauči, uviedol, že keď príde matka k nemu, radšej sa „odprace“, ide si ľahnúť na gauč a pozeráť televízor. Väčšinou sa s dcérou učieva on, ale stane sa, že dcéra sa chce učiť so starou mamou, a vtedy tam on nemá čo robiť, preto pozerá televízor. Stane sa tiež, že dcéra ukáže rukou, aby išiel preč, a chce sa učiť so starou mamou. To, čo sa on snaží spraviť, matka sabotuje. Týka sa to škôlky a všetkého. Tiež sa vyjadril, že dcéra má silnejšie ľavé oko, pravé oko má slabšie. Je praváčka. Pri čítaní to robilo problém, a kým na to prišli s logopedičkou, pri čítaní po nej pokričal. Logopedička odporučila zvoliť osobitný prístup, robiť s ňou cviky. Pokyny prefotil a dal ich aj matke. Keď sa dcéry pýtal, či s mamou cvičili, povedala, že raz. On je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Má problém s prieduškami, vadí mu prach, má o tom i lekárske potvrdenie. Keď dostal nejaké odporúčania z úradu práce a bol sa u zamestnávateľov o prácu zaujímať, tak pri oznámení, že má dcéru v striedavej osobnej starostlivosti, nevyhovel kritériám pre prijatie. Išlo väčšinou o viaczmenné prevádzky. U iného zamestnávateľa sa pracovalo aj v sobotu a nedeľu, preto ponuku odmietol. Jeho mama by vtedy mohla byť s dcérou, ale on sa jej chce venovať, aspoň cez víkendy viac. Tiež si nemôže dovoliť pracovať do piatej večera. Je vyučený tesár, nemá maturitu. Asi pred tromi rokmi pracoval na základe dohody o vykonaní práce. Predminulý rok bol na brigáde v Taliansku. Dcéra bola vtedy pri matke. Volal jej s ponukou, či dcéra môže byť v tom čase u nej, s otázkou, či by nebola ochotná potom mu dcéru dať, aby neprišiel o čas strávený s ňou, ale na toto nebola ochotná pristúpiť. Netvrdí, že mu vyhovuje, že je päť rokov nezamestnaný. Má nejaké úspory a

žije aj z nejakých príležitostných fušiek. Takéto príležitosti sú nárazové, je to individuálne, niekedy za mesiac nezarába nič, niekedy zarobí 50,- eur. Vykonáva tiež aktivačné práce od 8.00 hod. do 12.00 hod., z toho má príjem 60,- eur mesačne.

7. Výsluchom svedkyne L. Č., starej matky maloletej, súd zistil, že v nedeľu si syn (otec maloletej) dcéru vyzdvihne, vybalia sa. Otec skontroluje, či má dcéra nejaké úlohy. Navečeria sa, tiež sa pýta, či je poučená. Učí sa s ňou on. Stará matka sa s ňou učí len vtedy, keď o to vnučka požiada. Začne sa s ňou učiť otec, potom je potrebná prestávka a vtedy sa chce poučiť so starou mamou. Keď sa s ňou učí jej otec, ona nie je v izbe. Ona varieva večere, jedia všetci spolu. Raňajky pripravuje vnučke niekedy ona, inokedy jej otec. Cez víkendy chodí vnučka s otcom na výlety, ona je doma. Je pravdou, že matka ju telefonicky trikrát žiadala za prítomnosti maloletej H., aby sa s ňou neučila. Na to povedala, že je potrebné, aby to riešili rodičia, a keď vnučka požiada starú matku, aby sa s ňou učila, vyhovie jej.

8. Zo správy o rodinných pomeroch maloletej vypracovanej kolíznym opatrovníkom dňa 25. 4. 2017 bolo zistené, že rodičia si dcéru striedajú v týždňových intervaloch a podrobujú sa spolu s maloletou odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Dňa 18. 4. 2017 rodičia zhodne uviedli, že maloletá nevie o podanom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti. Rodičia boli zo strany úradu poučení o tom, že majú konať v záujme svojej dcéry, t. j. dohodnúť sa o prejednávanej veci a primeraným spôsobom dcére oznámiť výsledok. Dňa 21. 4. 2017 sa rodičia opätovne dostavili na úrad spolu s maloletou, ktorá sama od seba uviedla, že by chcela byť 5 dní s mamou a 2 dni s otcom, a potom zas 5 dní s otcom a 2 dni s mamou. Na základe telefonicky požiadavky matky, aby sa dcéra opätovne mohla dostať na úrad vo veci vysvetlenia svojho stanoviska, prišla spolu s maloletou H. dňa 24. 4. 2017 na úrad (otca maloletej oboznámila matka telefonicky aj SMS správou). Maloletá H. na úrade uviedla, že sa v nedeľu večer (t. j. 23. 4. 2017) rozprávala s mamou o tom, či chce zmeniť termíny stretávania sa s otcom. Matka jej povedala, že by chcela byť viac s ňou, a maloletá s tým súhlasila. Nakoniec H. povedala, že si to predstavuje tak, že cez týždeň (5 dní) bude s mamou, a s otcom bude 2 dni, t. j. cez sobotu a nedeľu, a to každý týždeň. Keď bude chcieť byť s otcom cez týždeň, mama napíše otcovi, či môže prísť pre ňu do družiny. Z rozhovoru s maloletou bolo zrejmé, že má rovnako rada obidvoch rodičov, brata E., starkú, ktorá jej pomáha s učením. U rodičov je narušená rodičovská komunikácia. Je potrebné, aby rodičom a aj maloletej H. boli aj naďalej poskytované odborné poradenské služby psychológom, tieto by sa mali zintenzívniť.

9. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka sa na pojednávaní vyjadrila, že na tretíkrát, keď prišla na úrad aj maloletá H., táto povedala, že mama jej vysvetlila, že by chcela byť s ňou, a dcéra s tým súhlasila, tak, že bude päť dní s mamou a dva dni chce byť cez víkendy s otcom, každý týždeň. Keď jej bude smutno za otcom, chcela by, aby mu mama zavolała, aby prišiel po ňu do družiny. Dieťa bolo bezprostredné, nebolo na nej vidieť náznaky, že by preferovala jedného alebo druhého rodiča. Doposiaľ pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti rodičov o ňu, neboli zaregistrované nijaké problémy.

10. Zástupca otca v záverečnom návrhu na pojednávaní navrhol návrh matky v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko zo strany matky neboli žiadnym relevantným spôsobom preukázané dôvody na to, aby sa vyhovel jej návrhu. Maloletá má vybudované silné citové puto k jednému, aj k druhému rodičovi, čo potvrdila i samotná matka. Matka na jednej strane uviedla, že týždeň u otca je dlhý čas, ktorý nie je v záujme maloletej, na druhej strane v samotnom návrhu na začatie konania navrhla stretávanie otca s dcérou počas letných prázdnin v trvaní až dvoch týždňov. Doposiaľ nebola žiadnym spôsobom spochybnená starostlivosť otca o maloletú. Stará sa o ňu, má ju rád, ona má rada jeho, otec rešpektuje práva matky, ale treba prihliadnúť aj na to, že i otec má svoje práva.

11. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>>, § 25 a 26 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>> sa použijú primerane.

17. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

18. Podľa článku 4 prvá a druhá veta, základných princípov Civilného mimosporového poriadku, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej.

19. Podľa § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku,

(1) Ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

(2) Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

20. Podľa § 111 písm. b/ Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 116 Civilného mimosporového poriadku, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

22. Vzhľadom na citované ustanovenia, vyššie uvedené skutočnosti a vykonané dokazovanie, súd zamietol návrh matky v celom rozsahu ako nedôvodný. V konaní nebola žiadnym z vykonaných dôkazov preukázaná potreba zmeny úpravy rodičovských práv a povinností. Z výsluchu matkou navrhutej svedkyne, starej matky maloletej - L. Č., vyplynulo, že otec sa o maloletú stará, zaujíma sa o ňu, učieva sa s ňou, venuje sa jej. Stará matka sa s ňou učí len v prípade výslovného želania maloletej.

23. V konaní nebolo preukázané, že by v čase poskytovania osobnej starostlivosti otcom, nebolo o maloletú primerane postarané, otec si svoje rodičovské povinnosti vo vzťahu k dcére riadne plní, a to aj za účasti jeho matky, rovnako ako je tomu v prípade matky a jej matky. Zo správy o rodinných pomeroch maloletej vypracovanej kolíznym opatrovníkom, a rovnako aj z vyjadrenia zástupkyne kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplynulo, že striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletú doposiaľ prebiehala bez problémov, avšak na strane rodičov je narušená ich vzájomná komunikácia, ktorú je potrebné riešiť za súčinnosti odbornej poradenskej služby poskytovanej psychológom, a túto do budúcnosti aj zintenzívniť. Matka vo svojom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti o maloletú netvrdila žiadnu relevantnú skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že by súčasný model striedavej osobnej starostlivosti o maloletú nebol v jej záujme, prípadne, že by maloletá výslovne vyjadrila svoju vôľu byť zverená len do výlučnej starostlivosti matky. Súd pri rozhodovaní vo veciach týkajúcich sa maloletých detí musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, a to v zmysle článku 5 základných zásad Zákona o rodine.

24. Súd rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a na schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami matky o potrebe zabezpečenia jedného stabilného výchovného prostredia pre maloletú, ktoré by malo byť zabezpečené iba matkou. Maloletá H. je vo veku, kedy pre svoj harmonický vývoj a osobnostný rozvoj potrebuje aj výchovný vplyv otca. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by otec negatívne vplýval na vývin maloletej, prípadne že by maloletá odmietala jeho starostlivosť alebo stretávanie sa s ním. Naopak sama maloletá vyjadrila vôľu ostať aj naďalej v kontakte s otcom, stretávať sa aj so starou matkou, s ktorou sa aj spoločne pripravuje na vyučovanie v škole. V tomto kontexte súd konštatuje, že je v najlepšom záujme dieťaťa zachovanie rodinných väzieb vo vzťahu k obidvom rodičom a aj rozšírenej rodiny (starí rodičia a pod.), najmä za situácie, keď dieťa samotné vysloví svoju vôľu byť v kontakte so všetkými členmi svojej rodiny. Z pozorovania správania maloletej vyplynulo, že má rovnako pozitívny vzťah k obidvom rodičom. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto súd nepovažoval za zásadné ani tvrdenia matky o benevolentnom prístupe otca k otázkam výchovy maloletej. Každý z rodičov, najmä keď nežijú v spoločnej domácnosti spolu s dieťaťom, uplatňuje odlišné výchovné metódy, ktoré však v konečnom dôsledku ovplyvňujú a aj obohacujú osobnosť dieťaťa. Súd preto nevidel dôvod, aby autoritatívnym rozhodnutím reštriktívne zamedzil prístup otca k maloletej dcére v zmysle návrhu matky.

25. Výrokom rozsudku bol zamietnutý návrh matky v celom rozsahu, teda týkal sa návrhu na zmenu stavu striedavej osobnej starostlivosti, a taktiež súvisiaceho návrhu na určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Vzhľadom k uvedenému súd svojím rozhodnutím ponechal zachovaný právny stav, teda model týždennej striedavej osobnej starostlivosti, určenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/55/2014 - 84 zo dňa 10. 6. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/46/2015 zo dňa 29. 9. 2015.

Výrok o náhrade trov konania súd odôvodňuje s poukazom na ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.